

Dr. Maján László csendőr százados

Maján László a felső képen jobboldalon, az alsó képen középen (az utóbbi Belgrádban készült).

Megjegyzés:

Maján László tulajdonában egy fénykép sem maradt fenn csendőr korából, mivel a kommunista hatalom nemcsak a csendőröket, de még a velük kapcsolatos tárgyakat is pusztította. E néhány fénykép, mely őt is ábrázolja, nyugatra kényszerült társai tulajdonában maradt fenn.

**Fent: Az aknaszlatinai
őrsön (ma Ukrajna
területéhez tartozik),
az ülő sorban balról a
második.**

**Alsó képen életreszóló
jó barátjával, Kőrössy
Zoltánnal.**

Az alábbiakban küzlünk egy cikket, amely az *Evangélikus élet* március 2-i számában jelent meg, s nemcsak megrendítő példája a csendőrök rettenetes sorsának a kommunista uralom alatt, de gyönyörű példája a sok csendőrt jellemző komoly keresztény hitnek is.

A 101. életévében járó dr. Maján László szk. csendőr százados meghatódva veszi át a m. kir. csendőrség megszüntetése és a csendőrök üldözése emlékeztetőjéül kiadott Csendőr Emlékérmét 2015. májusában, budapesti lakásán.

„Isten hű marad”

Találkozás a századik életévében járó dr. Maján Lászlóval

► „Téged, Isten, dicsérlek, / és hálát adok mindenért. (...) / Hogy ember lehettem akkor is, / mikor az emberek nem akartak emberek lenni, / hála legyen. / Hogy megtarhattam a hitet, / és megfuthattam a kicsik futását, / és futva futhatok az Érkező elé (...)” – idézte *Sík Sándor Te Deum* című versét *Maján György*, a fásori evangélikus gyülekezet presbitere és műszaki gondnoka, mert úgy vélte, e sorok jól jellemzik édesapja, az evangélikus dr. *Maján László* életét, aki a 20. század történéseinek tanúja. Laci bácsi, a jogász végzettségű egykori csendőr százados – ahogy régi vágású úriemberhez illik – kézcsokkal köszöntött, és mivel vasárnap kora délután, az istentisztelet után érkezünk hozzá, finom ebéddel várt. Étkezés és kávézás után pedig szívesen mesélt hosszú és mozgalmas életéről.

– A családom Békéscsabáról származik, innen költözött később Kiskunhalasra. Én is ott születtem 1914. augusztus 26-án, tehát – Isten segédmevével – idén nyáron töltöm be a századik évemet. Édesapám építési vállalkozó volt. Négyen voltunk gyerekek, két fűt- és egy lánytestvérem volt, én voltam a legkisebb. Az egyik fűttestvérem egy nyáron kimelegedve ugrott fejest, szívügycsőt kapott, és tizenhét évesen meghalt. A másik húszéves korában hunyt el betegségben.

– A szüleinek nem lehetett könnyű ezek után...

– Bizony nem, de mit lehetett tenni. Mi a nővéremmel szerencsére megmaradtunk nekik. Jó nevelést kaptunk. Én a neves, helyi Szilády Áron Református Gimnáziumba jártam, itt érettségiztem 1933-ban.

– *Evangélikus oktatási intézménybe akkor ezek szerint nem tudták volna beírni annak idején.*

– Nem, hiszen nemhogy evangélikus iskola, de evangélikus egyházközség sem volt akkor Halason. Édesapám segítségével és ösztönzésével jött létre az evangélikus egyház halasi filiája. A városhoz legközelebb eső evangélikus település Soltvadkert volt, ahol ez idő tájt *Sikter András* lelkes szolgált.

Édesapám a Kereskedelmi Banktól kibérelt egy épületet, és saját költségén imaházát alakította. Felajánlotta, hogy vállalja a lelkes teljes ellátását, a házunk végéhez pedig egy kis lakást építtetett számára. Ott lakott, és nálunk érkezett *Szende Ernő* lelkes több éven át, mindaddig, amíg a gyülekezet nem lett önálló, és ő el nem költözött a saját otthonába.

– Az iskolára visszatérve: mint korábban említette, értekezési után a szegedi jogi karra vitte az útja, majd a csendőrség következett. Miért épp ezt választotta, és milyen pályát futott be a testületben?

– A jogi egyetemem 1938-ban végeztem el. Doktorrá avatásom idején tombolt az állatalanság Magyarországon. Vagy négyszer felvételiztem, mire felvettek a csendőrséghez. A csendőrképzés keretében egy eszterdeig a Ludovikára is jártunk. 1940 júniusában avattak fel. 1941-ben lettem főhadnagy, két év elteltével pedig századosi rangot kaptam.

1941 és 1943 között szárnyparancsnokként Erdélyben voltam. 1944-ben több alkalommal is érezhettem, hogy a Teremtőnek célja van velem, és a legreménytelenebb helyzetben sem hagy magamra. 1944-ben a 16. hadosztály csendőri parancsnokaként kikerültem a galíciai frontra, aztán májusban egy bevetés során megsebesültem. A golyó, amely eltalált, a vasúti sínen gellert kapott, és a lapockámra fűrődött, a gerincemtől pár milliméterre állt meg. Ma is meghatottan emlékszem arra a katonámra, aki a sebemet leszorítva gyalog – hat-nyolc kilométeren át – ci-

pelt vissza a laktanyába. Hazaszállítottak, hogy megműtsenek. Több hónapig voltam kórházban... Csak később tudtam meg, hogy a századom az oroszok áttörését követően

A SZERZŐ FELVÉTELE

megsemmisült, az egységem minden tagja meghalt a harc közben...

Budapest ostroma idején betegápolmányban a budai rokonaimnál voltam. Egy orosz katonai ellenőrzés során kiderült, hogy katona vagyok – hallottam, ahogy az orosz kibiztosította a fegyverét, hogy leljön, de akkor megjelent egy orosz tábornok a tisztikarával. Nem haltam hát meg most sem, hadifogoly lettem. Három év orosz fogság következett. Aquincumban gyűjtötték össze bennünket, majd gyalog Kiskunfélegyházára, aztán Debrecenbe mentünk. Innen vonattal vittek át az uzmányi tisztgyűjtőtáborba.

– *Nem mondom, sok-sok szörnyűséget kellett látnia és átélnie...*

– Körülbelül egy év után lehetőség adódott, hogy építkezésre menjünk dolgozni. Így kerültem mint kőműves Voronyezsbe, a hadifogolytáborba. Csak később tudtam meg, hogy a korábbi táborunkat felszámolták, és a munkára nem kötelezett tisztársaimat a gulágra szállították. Meggyőződésem, hogy Isten kegyelme nélkül semmire sem jutottam volna, sem itt, sem később máshol...

– *Ne is folytassa, gondolom, valamikori csendőrtisztként a szabadulása után sem lehetett könnyű az élete...*

– Pestre kerültem, de más papírom nem volt, csak egy hadifogoly-igazolvány, azon pedig ez állt: „Dr. Maján László M. Kir. csendőr százados”. Amikor munkát kerestem, a munkaközvetítőben összenéztek, és azt mondták, hogy nem közvetítenek ki. A háború után a családomnak mindenét elvették, semmink sem maradt. A fővárosban rokonok fogadtak be. Munkám nem volt, édesanyám segített. Nagyon tehetetlenek és megázottaknak éreztem magamat ebben az időszakban.

– *De talán rövidesen véget érték a megpróbáltatásai...*

– Nem, egy disszidálási kísérletünk miatt megjártam az Andrassy út 60-at, majd a buda-déli és a kistarcsai internálótáborba kerültem. Fél év után szabadultam, de természetesen rendőri felügyelet alatt maradtam. Vissza mentem Halasra, de itt újabb meg-

próbáltatások vártak. Egyik nap két ismeretlen ÁVO-s nyomozó azzal vádolt meg, hogy feliratokat írtam a falakra, és bevittek kihallgatásra. Addig ütöttek, míg elestem, és bevertem a fejemet az íróasztal sarkába, csupa vér lettem... Egy orvos barátunk révén – a Mindenható küldte őt segítségül – kerülhettem kórházba... Később *Bachát Pista* halasi evangélikus lelkész barátunk orvoskapcsolata révén el tudott helyezni a bajai kórház ideg- és elmeosztályán, ahol bújttak, miközben az ÁVO itt is keresett... Ez a csodával határos megmenekülésem a „gonosz hatalmából” döntő lett további életemre. Ekkor láttam meg, hogy az Úrral való mindennapos kapcsolat nélkül az élet teljesen reménytelen.

– *Ugye jól tudom, hogy életének egy szép és fontos eseménye is Bajához kapcsolódik?*

– Amikor *Ilona* nővérem meglátogatott itt, egy parkban leültünk beszélgetni. Azt mondta, hogy az életem, a sorsom csak egyféleképp oldódhat meg: az ige hallgatása és megtartása által. Mert csakis ezáltal lehetek nyugalmat. Majd az aznapi bibliai részt olvasására buzdított: „...ő hű marad...” (2Tim 2,13), és azt is olvastuk, hogy „ne félj, mert már nincsenek ellenségeid”. Ezek után mentem vissza Halasra, ahol kiderült, hogy az engem vallató ávosokat közben sikkasztás miatt eltávolították.

– *Végül rendes kerékvágásba került az élete? A körülményei miatt nem lehetett egyszerű családot alapítania...*

– Nehezen, de hamarosan megtaláltam a legnagyobb kincsemet: feleségemet, *Kosztolányi Ilonát*, aki akkor Kiskunhalas környékén, Göböljárás volt tanyasi tanítónő. Megszerettük egymást, és ő vállalta a közös életet velem, minden meglévő és várható nehézségével egyetemben. Két gyerekünk született.

Rendőri felügyelet alatt dolgoztam mosogatóként, rongygyűjtő telepen válogatóként, majd koczikísérőként, később ügyintézőként. De a múltam itt is utolér: mikor kiderült, hogy csendőr voltam, azonnal mennem kellett. Később esztergályos szakmát szereztem, és ebben dolgoztam. Rendőri felügyeletemet 1958-tól szüntették meg, de a kádári rendszerben egészen 1987-ig megfigyelés alatt tartottak.

Sorsom 1962-től rendeződött, mikor a Magyar Államvasutakhoz kerültem, először esztergályosként, aztán művezető lettem. Elvégeztem a MÁV tisztai tanfolyamát, így műszaki tanácsosként mehettem nyugdíjba.

Nagyon sok esetet tudnék még mondani életemből, amikor közvetlenül éreztem a Teremtő segítő kezét. Három evangélikus gyülekezetben voltam, először Budavárbán, ott *Sréter Ferenc* volt a lelkesem, Budahegyvidéken *Ruttkay Elemér*, itt, a fásori-ban pedig *Szirmai Zoltán* esperessel voltam lelki értelemben szorosabb kapcsolatban.

– *Összességében miként tekint vissza hosszú életére?*

– Nehéz korban éltem. Ugyanakkor az is igaz, hogy az ember minden gonoszágánál nagyobb az Atya kegyelme... Neki adok hálát az életemért, azért a sok „isteni véletlenért”, ami velem történt, és azért, hogy mindig, minden körülmények között velem volt, és velem van ma is. Mert amint kedves igém is mondja: ő hű marad.

Temetés – Dr. Maján László

Alexandriai Szent Katalin plébániatemplom, Budapest, Attila út 11., 2017. december 16. 11:00; MGyTK

Ének: Kezdő: 389 Jézus, te égi szép; Záró: 387 Életem, Jézus, egyedül te töltsd be; Altemplomba vonuláskor: 521 Hadd menjek, Istenem; Urna elhelyezés után, záró: 502 Bizony betelik az idő

Alapige: Zsolt 31,6; 2Tim 2,13

Kezredre bízom lelkemet, te szabadítasz meg engem, Uram, igaz Isten! ... Ha hűtlenek vagyunk, ő hű marad, mert önmagát meg nem tagadhatja.

Krisztusban szeretett gyászoló Testvéreim!

A halál a földi élet mulandóságának, végességének kikerülhetetlen valóságával szembesít minket. Itt állva, a gyász szomorúságában, Maján László testvérünkötől búcsúzva, mi most mégsem érezzük úgy, mintha az ő élete végleg lezárult volna. Nem gondoljuk azt sem, hogy nekünk belőle csak a múlt, az emlékek és a veszteség fájdalma maradt.

Testvérünk viszontagságos élete – az a 104 év, ami az ő kiskunhalasi, 1914. augusztus 26-ai születése és Budapesten, 2017. december 1-én bekövetkezett halála között eltelt – kiáltó bizonyítéka Isten létezésének és gondviselésének.

A 4 éves Lacikát az emberi történelem egyik legtöbb áldozatot szedő járványa, az 1918-as spanyol nátha, majd a Vörösteror idején Isten megtartotta. A 12 éves, tüdőbajos Laci életét egy zsidó orvos által Isten újra megmentette. A 30 éves, jogászból csendőr századosá vált dr. Maján Lászlót Isten 1944-ben, a galíciai fronton is megőrizte – hiszen a vasúti sínen gellert kapó golyó milliméterekkel kerülte csak el a gerincét. Isten adott erőt a katonatársnak, hogy kilométereken keresztül vonszolja őt a laktanyáig, onnan Isten hazasegítette őt a pécsi kórházba, és adott neki erőt az érzéstelenítés nélküli operáció kínjainak elviseléséhez is. Ha akkor nem sebesül meg, az orosz áttörést követően a harctéren halt volna meg - ahogy mindenki más az ő századából.

Szintén '44-ben, a Nyilas hatalomátvétel idején – egy súlyos bélcsvarodás révén – attól őrizte meg őt Isten, hogy nyilas szolgálatba kényszerüljön. '44 karácsonyán a kivégzésének percében, a kibiztosított orosz fegyver elsülése előtti pillanatban adta ki egy szovjet tábornok a "ne lőj!" parancsot.

Az orosz tiszti hadifogságból az önként vállalt voronyezsi munkatáborba vezette el őt az Úr – többi tiszt-társával ellentétben megmentve őt a Gulágra kerüléstől.

Az orosz fogságból 3 évvel később, '47-ben Isten végül hazasegítette a csendőrszázadost – nincstelen né vált szeretteihez –, de itthon letartóztatás fogadta. Majd ávós kínzások. Az Andrássy út 60-ban. Majd fél év kistarcsai internálótábor. Majd újabb ávós kínvallatások. Olyan fejsérülést kapott, hogy kiengedték. Egy orvos barát által mentette meg Isten az életét, aki kifícamította a lábát, hogy baleset indokkal felvehesse őt a halasi kórházba. Fél éven át itt és a bajai kórház ideg-

elme osztályán bújtták őt. Itt tapasztalta meg igazán a 2. Timóteus levél igazságát: "Ő [Isten] hű marad, mert önmagát meg nem tagadhatja." Itt élte át Isten kinyilatkoztatását az ávós fenyegetés elmúltáról: "Ne félj, mert már nincsenek ellenségeid."

Bár rendőri felügyelete és megfigyelése '87-ig megmaradt, Maján László életébe Isten Budán és Velemen enyhülést, sőt nagy örömeket hozott. Megismerte feleségét, Kosztolányi Ilonát, a Buda szerte ismert tanítónőt, 1951-ben megházasodtak, 49 éven át tartó házasságuk idején gyermekeik, majd unokáik születtek. Budán és Velemen éltek. Mosogatóként, mosodásként, irodistaként, kocsikísérőként, töltőtoll-tisztítóként, aztán '62-től a MÁV-nál esztergályosként, majd művezetőként, végül nyugdíjba vonulásáig műszaki tanácsosként dolgozott.

"Nehéz korban éltem, nagyon nehéz korban. Borzasztó tud lenni az ember." Így vallott a 100. születésnapja alkalmából készült interjúban. "A fiatalok el sem tudják képzelni azt a sok megaláztatást, kegyetlenséget és igazságtalanságot, aminek tanúja voltam. Ugyanakkor az is igaz, hogy az ember minden gonoszságánál nagyobb az Atya kegyelme. Neki adok hálát az életemért, azért a sok "isteni véletlenért", ami velem történt, és azért is, hogy tudom, az Úr mindig, minden körülmények között velem volt és velem van ma is. Mert, amint azt kedves igém is mondja: *Ő hű marad.*"

Maján László életének 104 éve kiáltó bizonyítéka volt Isten létezésének, Isten gondviselésének – és Testvérünk hitének. Hála legyen! Hála legyen, hogy életében 2017. december első napja csak földi életének végére tett pontot.

A Szentírás két fogalmat használ az életre. Az egyik a fizikai, anyaghoz kötött, mulandó életet jelöli. A másik a szellemi-teljes-értelmes életet, amely több, mint a fiziológiai – akkor is megmarad, amikor a testi élet megszűnik.

Amikor Jézus az életről beszélt és azt mondta: "én vagyok a feltámadás és az élet: aki hisz én bennem, ha meghal is, él; és aki csak él és hisz én bennem, soha meg nem hal" (Jn 11,25-26), akkor ő az utóbbi kifejezést használta. Azt mondta, hogy aki benne hisz, aki hozzá tartozik, annak örök élete van, mert az hozzá, az Élet forrásához kötődik.

Jézus testi életét is megsemmisítette a halál. De legyőzni nem tudta, mert benne a teljes élet volt. Ezért támadt fel, ezért győzött a halál fölött, és ezért vonta

győzelmébe mindazokat, akik hozzá tartoznak, akiknek földi életében megszületett az ő isteni, örök élete.

Amikor keresztre feszítették, haláltusája legvégén, egy zsoldár szavaival az ajkán lehelte ki lelkét. *"Atyám, a te kezébe teszem le az én lelkemet!"* Ez a zsoldárreszlet volt az az esti, lefekvés előtti imádság, amelyet a Szentírás korában minden gyermeknek megtanítottak a szülei. *"Kezre bízom lelkemet, te szabadítasz meg engem, Uram, igaz Isten!"* A hosszú nap végén ezzel az imával tértek nyugovóra az emberek.

Jézus utolsó szavai is ezek voltak. Tudjuk, hogy István vértanú, Jeromos egyházatya, Luther Márton is ennek az Istenbe vetett teljes bizalmat oly szépen kifejező imának a szavaival az ajkukon haltak meg. Hisszük, hogy elhunyt testvérünk is azzal a hittel és bizalommal ajánlotta lelkét hűséges mennyei Atyja kezébe, hogy csak romló-múló testének maradványait hagyja itt hátra, igazi lénye, igazi lényege romolhatatlan testben, új, örök életre, örök örvendezésre támad fel.

Jézusra, a meghalt, de feltámadt Isten Fiára mutat ez az imádság. Ő nem véd meg a haláltól, maga is vállalta értünk a halált, de akinek az életében ott van az ő lelke, aki benne hisz, azt átvezeti a halálon, és teljességre, a célhoz viszi.

Most, amikor itt állunk és búcsúzunk, akkor tehát

abban a hitben tesszük ezt, hogy szomorúságunkban megszólalhat hitünk és reménységünk szava: hogy Isten az elhunytakat is előhossa Jézus által, vele együtt, és így mindenkor az Úrral leszünk.

Ezért élhet bennünk még a halál láttán is az élet győzelmének az öröme.

Amikor pedig előre nézünk, saját földi utunk és életünk hátralévő szakaszára, melynek hosszáról semmit nem tudunk, akkor legyen a szívünkben ott a vágy, hogy mi is ezt a Jézushoz kötődő, megújult, teljes, halálunk után is folytatódó életet keressük!

Imádkozzunk, először Sík Sándor szavaival!

"Téged Isten dicsérek
és hálát adok mindenért.

...

Hogy ember lehettem akkor is,
mikor az emberek nem akartak emberek lenni,
hála legyen.

Hogy megtarthattam a hitet,
és megfuthattam a kicsik futását,
és futva futhatok az Érkező elé,
s tán nem kell a városba mennem
a lámpásomba olajért,
hála legyen!" Ámen.

Most földi búcsút veszünk Maján László Testvérünktől. Búcsúznak Tőle:

gyermekai: Kati és Gyuri, és menyee: Márta

unokái: Attila, Zsófi és férje: Peti, Viktor, Orsi, Csilla és férje: Gyula

dédunokája: Bulcsú

rokonai és barátai

a fasori Evangélikus Gyülekezet

és mindazok, akik ismerték, tisztelték és szerették.

"Életünk ideje Isten kezében van, ő szabja ki az időt, ő méri ki a pályát. Az idő lejárt, a pálya véget ért, Isten hazahívta megfáradt gyermekét. Nyugodjon békében, mi pedig őrizzük emlékét kegyelettel!"
